

Schoolondersteuningsprofiel 2023-2027

Inleiding

Op LKO De Musketier verzorgen wij speciaal onderwijs aan maximaal 106 leerlingen van 4 t/m 13 jaar uit Zoetermeer en randgemeenten die onze expertise in onderwijs, begeleiding en ondersteuning nodig hebben om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Onze missie en ons uitgangspunt is dat wij er zijn voor hún toekomst. Dit houdt in dat wij werken met kleine klassen van maximaal 12 leerlingen. We zorgen ervoor dat de leerlingen gezien worden. Op die manier bieden wij kinderen perspectief op hun toekomst, met een positieve insteek en waarbij er elk moment een nieuwe kans is. Zo bereiden wij hen voor om zo optimaal mogelijk bij te kunnen dragen aan de samenleving.

Op LKO De Musketier vinden wij het belangrijk dat de leerlingen met plezier naar school gaan. In een veilige omgeving ontwikkelen zij hun eigen identiteit, ontdekken ze de wereld, de maatschappij en hun eigen plek en rol hierin. Het individuele kind staat bij ons centraal. We kijken naar de mogelijkheden van ieder kind. Wij leren ze hun kwaliteiten te ontdekken, hun mening te vormen en hun mening te geven. Ze werken aan inzicht en vaardigheden, met een groot gevoel voor eigenwaarde en zelfacceptatie. Op deze manier leren de kinderen verantwoordelijk te zijn voor hun eigen ontwikkeling. Daarbij streven we het samenwerken en leren in een groep na. Onze leerlingen leren in een sociale omgeving en vanuit methodes, waarbij wij werken aan de cognitieve ontwikkeling, 'leren leren' en de sociaal emotionele ontwikkeling. Vanuit een positieve houding wordt in een gestructureerd schoolklimaat groepsgericht onderwijs geboden. Door open communicatie tussen teamleden, kinderen, ouders, verzorgers en netwerkpartners werken we samen, vanuit betrokkenheid, aan een optimale ontwikkeling van ieder kind.

LKO De Musketier is onderdeel van de LKO Onderwijsgroep (LKO). De missie van de LKO luidt: samen zorgen we ervoor dat onze leerlingen zich in hun eigen-(wijs)heid kunnen ontplooiën. Wij begeleiden onze leerlingen en dagen ze uit om zich zo optimaal mogelijk te ontwikkelen, zodat ze op hun niveau door kunnen stromen naar vervolgonderwijs en in staat zijn een zo zelfstandig mogelijke toekomst tegemoet te gaan. Hieraan wordt vanaf dag één met volledige inzet gewerkt, zowel door het team als door leerlingen. Deze voorbereiding op de toekomst doen we als school samen met ouders, hulpverleningsinstanties en de buitenwereld, zoals bedrijven en collega-scholen.

De bladzijden hierna zijn opgesteld in het kader van de wet Passend Onderwijs en vormen het Schoolondersteuningsprofiel (SOP) van LKO De Musketier. Het SOP is opgesteld door de commissie voor de begeleiding om u zicht te geven over de ondersteuningsmogelijkheden en ambities van onze school. Uitgebreide informatie kunt u terugvinden in de schoolgids en op onze website www.leokannerdemusketier.nl. Met vragen over het ondersteuningsprofiel of suggesties ter verbetering kunt u altijd contact met ons opnemen. U vindt de contactgegevens op de volgende pagina.

Met vriendelijke groet,

Peter van den Oever
Locatiedirecteur

A. Algemeen

Contactgegevens

Naam	LKO De Musketier
Adres	Bokkenweide 1-3
Postcode en plaats	2727 GN Zoetermeer
Telefoonnummer	079 – 31 61 070
Locatiedirecteur	Peter van den Oever p.vandenoever@leokanner.nl
Teamleider onderbouw	Stephanie Stoll-Meijerink s.stoll@leokanner.nl
Teamleider bovenbouw	Karin van Houten k.vanhouten@leokanner.nl
Gedragswetenschappers	Yordi Litjens y.litjens@leokanner.nl Mandy van Toor m.vantoor@leokanner.nl Eva Mutsaards e.mutsaards@leokanner.nl
Schoolmaatschappelijk werker	Ilse Dispa i.dispa@leokanner.nl
Onderwijskundig begeleider	Janette Potuijt j.potuijt@leokanner.nl
Bevoegd Gezag	College van Bestuur LKO Onderwijsgroep Sander Verheul

Onderwijsvisie

Onze onderwijsvisie is gebaseerd op 3 kernwaarden; verantwoordelijkheid, vertrouwen en veiligheid. Deze kernwaarden vormen de basis waardoor iedere leerling zo goed mogelijk tot ontwikkeling kan komen. Ze zijn herkenbaar in de school en in het gedrag van de teamleden en de leerlingen. We leren de leerlingen om verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen keuzes om hen zo goed mogelijk voor te bereiden op hun vervolgstappen in de maatschappij.

Ons doel is “van alleen naar samen” om iedere leerling te laten functioneren in een groep binnen zijn mogelijkheden. De school en de leerruimtes van LKO De Musketier zijn zo opgebouwd dat leerlingen binnen hun eigen groep die groei kunnen doormaken. Iedere leerling mag er zijn, we helpen elkaar en we leren de leerlingen om hun verantwoordelijkheid te nemen en op een goede manier met de ruimtes en met elkaar samen te leven en leren.

Onze leerlingen hebben veel behoefte aan duidelijkheid, structuur en veiligheid. Daarom streven wij naar een sterk steunend pedagogisch klimaat. Alles is gericht op het vergroten van het vertrouwen van de leerling in zichzelf, als onderdeel van een groep en het vertrouwen in het instituut school. Ons doel is om alle leerlingen met plezier naar school te laten gaan zodat ze tot leren kunnen komen. Er is een duidelijke, voorspelbare en vaste structuur waarbij rekening gehouden wordt met de individuele behoeften van de leerlingen. Om onze onderwijsvisie goed uit te kunnen voeren en optimale ontwikkeling van de leerlingen te kunnen waarborgen bieden wij onderwijs binnen een open en uitdagende leeromgeving. Hierbij worden ontwikkelingsmogelijkheden optimaal gestimuleerd zodat alle

leerlingen tot hun recht komen. We organiseren ons onderwijssysteem zodanig dat het aansluit bij alle leerlingen op onze school, ongeacht hun verschillen.

We leren onze leerlingen om te gaan met die verschillen door ze met en van elkaar te laten leren en ontdekken. We proberen altijd samenwerken en zelfstandigheid te stimuleren, hoe moeilijk onze leerlingen dat soms ook vinden. Ouders, het samenwerkingsverband en jeugdhulpverlening zien wij als partners en met hen stemmen wij onze werkwijze af. Voor ons is het heel belangrijk dat ouders achter de plaatsing/aanpak van LKO De Musketier staan. Gezamenlijk dragen wij de zorg voor onze leerlingen en bieden we ze de ondersteuning die ze nodig hebben.

Visie op de ondersteuning van de leerling

Veel van onze leerlingen vinden het lastig om te handelen in sociale situaties en/of op zichzelf te reflecteren. Zij hebben moeite met taakaanpak, omgaan met uitgestelde aandacht en samenwerken. Ook het verwerken van prikkels en het omgaan met spanning is iets dat lastig is. Dit kan voor problemen op school zorgen. Door begrip te hebben en te tonen, een positieve benadering, duidelijk en voorspelbaar te zijn en veel positieve bevestiging proberen wij het vertrouwen van de leerlingen te versterken. Hierdoor is het ook mogelijk dat ze leren meer verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen gedrag. Dit is terug te zien in onze 3 kernwaarden: verantwoordelijkheid, vertrouwen en veiligheid.

Wij voelen ons verantwoordelijk voor de ontwikkeling van onze leerlingen. We bereiden ze voor op hun toekomstige plek in de samenleving door de leerlingen zelf verantwoordelijkheid te geven en laten nemen over hun eigen leerproces. Wij betrekken de leerlingen zoveel mogelijk bij hun eigen ontwikkeling en laten hen (onder begeleiding) hun eigen doelen bepalen. We zijn zeer betrokken bij onze leerlingen en ons werk. We weten dat onze leerlingen extra ondersteuning nodig hebben en bieden deze waar we kunnen. We stimuleren zelfstandigheid bij onze leerlingen. Veel leerlingen hebben in het begin weinig vertrouwen in zichzelf en in het onderwijs. We zorgen ervoor dat ze dat (zelf)vertrouwen weer terugvinden en dat ze hun eigen sterke en zwakke punten leren kennen zodat ze daarmee om leren gaan. Wij bieden een veilig en positief schoolklimaat dat alle leerlingen in staat stelt optimaal te profiteren van het geboden onderwijs. Op school zetten we in op het versterken van gewenst gedrag en het voorkomen van probleemgedrag. We helpen leerlingen, stellen grenzen waar nodig en betrekken ouders als educatief partner in de ondersteuning. Ook stimuleren we de leerlingen om zelf een positieve bijdrage te leveren aan een veilige leeromgeving. De extra begeleiding op sociaal-emotioneel en leren leren gebied is ingebed in de dagelijkse onderwijspraktijk. Groei op sociaal-emotioneel gebied realiseren we niet alleen binnen de lessen gegeven door de vakdocent(en) of groepsleerkracht(en), maar ook door te leren buiten school. Zo wordt er geïnvesteerd in talentontwikkeling door het volgen van interne en externe workshops, schooltuintjes voor de praktijkgroep, groep 8 musical en kamp en is er jaarlijks een schooluitje. Daarnaast is er een leerlingenraad waar de leerlingen aan deel kunnen nemen.

Er zijn drie vaste contactmomenten met ouder(s)/verzorger(s) in het schooljaar waarbij de brede ontwikkeling van de leerling wordt besproken door de groepsleerkracht(en)/leerkrachtondersteuner(s). Hierbij komt de ontwikkeling op sociaal emotioneel, didactisch en leren leren gebied aan bod. Er is regelmatig intern overleg met de onderwijskundig begeleider en gedragswetenschapper om de ontwikkeling zorgvuldig te volgen, evalueren en waar kan bij te stellen. Voor ouderbegeleiding is maatschappelijk werk aanwezig op school.

Opleidingsmogelijkheden

Vanaf 4-jarige leeftijd kunnen leerlingen onderwijs volgen op LKO De Musketier. Het is mogelijk dat leerlingen t/m 13-jarige leeftijd bij ons op school basisonderwijs volgen. De leerlingen hebben een minimaal IQ van 80 en/of schoolresultaten die passend zijn bij ons minimale onderwijsaanbod. We hanteren geen maximale IQ-grens, echter hebben we een beperkt onderwijsaanbod voor hoogbegaafde leerlingen. Leerlingen met taalontwikkelingsstoornissen (TOS) zijn niet onze specialiteit en kunnen wij mogelijk niet bieden wat zij nodig hebben. Het is voorwaardelijk dat leerlingen in staat zijn om zelfstandig te functioneren in een groep van 12 leerlingen en aanstuurbaar zijn in hun gedrag. We zullen altijd in nauw overleg met ouders en andere betrokkenen kijken of wij een leerling kunnen bieden wat hij/zij nodig heeft.

Jaarlijks wordt voor elke leerling een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opgesteld. In dit OPP staat beschreven welke leerroute wordt gevolgd en hoe we toewerken naar een passende vervolgbestemming, rekening houdend met de ondersteuningsbehoeften. De school kent 3 leerroutes:

- Leerroute A werkt toe naar VMBO KB/VMBO GL-TL of VMBO-GL-TL of VMBO-GL-TL/HAVO of HAVO HAVO/VWO of VWO
- Leerroute B werkt toe naar VMBO-BB of VMBO-BK of VMBO-GL
- Leerroute C werkt toe naar VMBO-BB of Praktijkonderwijs

In het OPP wordt aangegeven welke leerroute het meest geschikt is en welk onderwijsaanbod en arrangementen hierbij hoort. Daarnaast welke vorm van vervolgonderwijs passend lijkt. Er wordt een klassikaal onderwijsaanbod aangeboden en op basis van de leerlijnen en de leerroute wordt er gekeken welke differentiatie nodig is in de vorm van een intensief/basis/verdiept arrangement. Het OPP wordt jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld op grond van vorderingen van de leerling. Door methode onafhankelijk en methode gebonden toetsen bepalen wij het niveau van de leerling. Indien nodig kan de leerroute worden aangepast. Eventueel wijzigen van de leerroute wordt met ouders/verzorgers besproken, maar wordt bepaald door de school.

In onderstaande tabel is te lezen naar welke vorm van voortgezet onderwijs de leerlingen zijn uitgestroomd aan het einde van schooljaar 2020-2021.

Uitstroom SO naar	Aantal leerlingen
VSO praktijk	0
VSO VMBO-BK	7
VSO VMBO-GL-TL	4
VSO HAVO	4
VSO VWO	1
Regulier VO Praktijkonderwijs	1
Regulier VO VMBO-BK	4
Regulier VO VMBO-GL-TL	1
Regulier VO HAVO	0
Regulier VO VWO	0
Cluster 3	0
VO buitenland	0

Kengetallen leerling populatie

In onderstaande tabel is te lezen welke diagnoses in schooljaar 2020-2021 het meeste op LKO De Musketier voorkwamen.

Gediagnosticeerde stoornis	Aantal leerlingen
ADHD gecombineerd beeld	39
ASS	31
Ouder-kind-relatieproblemen	14
Leer- onderwijsproblemen	8
PDD-NOS	7
Reactieve hechtingsstoornis	6
Oppositieel opstandige stoornis	4
Verstoorde hechting	4
PTSS	3
TOS	3

B. Het aanbod van onze school

Passend Onderwijs onderscheidt binnen het regulier onderwijs 'basisondersteuning' en 'extra ondersteuning'. Het speciaal onderwijs (SO) heeft een onderwijsaanbod voor leerlingen die een grotere ondersteuningsbehoefte hebben dan het regulier onderwijs kan bieden (diepteondersteuning). LKO De Musketier biedt diepteondersteuning aan leerlingen met uiteenlopende onderwijs ondersteuningsbehoeften die in staat zijn om zelfstandig voltijds onderwijs te volgen in een klassikale setting. Daarnaast moeten leerlingen in staat zijn aanspreekbaar en aanstuurbaar te zijn op hun gedrag en medeleerlingen in hun nabijheid te verdragen. Het streven is dat iedere leerling kan samenwerken met andere leerlingen uit het cluster (24 leerlingen). Er zullen leerlingen zijn die op het moment dat ze op LKO De Musketier beginnen niet in staat zijn tot een volledige schoolgang. Afhankelijk van de potentie om op te bouwen naar volledige schooldagen is deze leerling passend voor onze school.

1.1. Algemene voorzieningen

LKO De Musketier aanpak

LKO De Musketier biedt kleinschalig onderwijs waarbij groepsgewijs onderwijs wordt gegeven door vaste (vak)leerkrachten en leerkrachtondersteuner(s) die ondersteunt worden door de gedragswetenschapper en onderwijskundig begeleider. De kernwaarden veiligheid, vertrouwen en verantwoordelijkheid zijn geïntegreerd in de diepteondersteuning die wordt geboden aan de leerlingen van De Musketier. Bij veel leerlingen wordt gezien dat hun leren leren en sociaal emotionele vaardigheden extra aandacht vragen. Ter ondersteuning is in het lesrooster plaats voor (sociale) vaardigheidlessen gebaseerd op de Rots en Water- training en sova-methode Kwink. De methodiek Positive Behavior Support (PBS) wordt door alle medewerkers gebruikt om gewenst gedrag actief aan te leren. Bij ongewenst gedrag wordt standaard het gewenste gedrag benoemd. Ondersteunend hieraan is de Kameleon; een vaste plek op school waar leerlingen op verzoek van de leerkracht en/of leerkrachtondersteuner naartoe kunnen om even rustig te worden of als beloningsmoment. Tevens is het team geschoold in traumasensitief lesgeven. Om het zelfvertrouwen van de leerlingen te vergroten, ze te betrekken bij hun eigen leerproces en hun eigenaarschap te vergroten, wordt gewerkt met een digitaal kindportfolio (Mijnrapportfolio) en

kindgesprekken. Het onderwijs wordt zoveel mogelijk gestructureerd vormgegeven. Er is een vaste dagindeling en er wordt gebruik gemaakt van een gevisualiseerd dagprogramma, stoplicht en timetimer.

Betreft het lesaanbod verlopen vrijwel alle lesinstructies van het klassikale onderwijs volgens het IGDI-model (Interactief Gedifferentieerde Directe Instructie). In dit model is niet alleen ruimte voor klassikale uitleg en verwerking, maar ook voor extra begeleiding en werken in eigen tempo. Leerlingen worden actief bij de les betrokken en krijgen tijdens de les ook feedback op hun werk. Daarnaast werken we met het GIP-model (Groeps- en Individueel gericht Pedagogisch en didactisch handelen van de leraar) en hebben we verschillende ruimtes waar leerlingen kunnen werken, passend bij hun onderwijsbehoeften. Er wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van positieve, procesgerichte feedback. Middels een logboek beschrijft de leerkracht per vakgebied (didactisch, leren leren en sociaal gedrag) waaraan gewerkt wordt en op welke manier dit gebeurt. Het doel van het logboek is om de leerlingen op koers van hun uitstroombestemming te houden. We werken hiermee handelingsgericht aan optimale opbrengsten waarbij we rekening houden met de bevorderende en belemmerende factoren van de leerling. Het aanbod wordt zoveel mogelijk aangepast aan de onderwijsbehoeften.

Al deze onderwerpen samen vormen onze diepteondersteuning. Met deze aanpak ondervangen we voor een groot deel de ondersteuningsbehoeften van onze leerlingen. We vinden een goede samenwerking met ouder(s)/verzorger(s) erg belangrijk en ouder(s)/verzorger(s) worden nauw betrokken bij het creëren van een veilig en prettig schoolklimaat. Soms blijkt dat onze aanpak in de basis niet overeenkomt met wat een leerling nodig heeft. Dit zijn bijvoorbeeld leerlingen die niet de hele dag in een lokaal kunnen zijn of die geen uitleg of begeleiding van een leerkracht accepteren. In dat geval bespreken we met ouders, eventuele betrokkenen en indien mogelijk de leerling wat een geschiktere setting zou kunnen zijn dan LKO De Musketier.

Schoolklimaat

We dragen zorg voor een overzichtelijke schoolomgeving en een positief eenduidig leerklimaat. Het team zorgt ervoor dat leerlingen zich gezien voelen zodra zij 's ochtends de deur binnen komen door een vaste verwelkoming. Tijdens de dag vindt er een gestructureerde overdracht van de lesstof plaats door een vaste leerkracht/leerkrachtondersteuner. Leerlingen worden gecompimenteerd met de vorderingen die ze maken. In elke ruimte zijn de gedragsverwachtingen geconcretiseerd en visueel ondersteund.

Het schoolklimaat is zoveel mogelijk ingericht op de-escalerend handelen en werken. Hiervoor wordt school breed een vaste reactieprocedure en time-out protocol gehanteerd. Bij incidenten willen we dat leerlingen zo snel mogelijk uit de situatie stappen. Soms lukt dat leerlingen zelfstandig, soms hebben ze daarbij ondersteuning nodig. Hierbij vinden we het belangrijk dat er ruimte is voor leerlingen om fouten te maken, net als dat er ook ruimte en begeleiding is om van die fouten te leren. Er wordt hierbij ingezet op het aanleren van handelingsalternatieven voor ongewenst gedrag. Een leerling moet in staat zijn om zich te laten begeleiden tijdens/na een boze/agressieve bui. Alle betrokkenen bespreken de situatie na, individueel en/of in groepsverband. Samen wordt gewerkt aan herstel van vertrouwen en terugkeer naar de les.

Daar waar leerlingen samen komen kan ook pestgedrag naar elkaar voorkomen. Wij zijn er als team in geschoold om dit vroegtijdig te signaleren en te ondervangen. Als dit toch blijkt voor te komen is het belangrijk adequaat te handelen, dit is vastgelegd in ons pestprotocol. De schoolmaatschappelijk werker is vastgesteld als aandacht functionaris. Meer informatie hierover is te vinden in de schoolgids.

Schoolgebouw

Het gebouw staat op de begane grond en is volledig toegankelijk voor rolstoelgebruikers. De ruimtes zijn prikkelarm en zoveel mogelijk identiek ingericht, maar dagen uit tot leren. In alle lokalen is een digibord. Bij de inrichting van de lokalen is ervoor gezorgd dat in de kijkrichting van leerlingen tijdens de instructie zo min mogelijk afleiding aanwezig is. Iedere les begint in de klas. Na de gezamenlijke (korte) instructie gaan de leerlingen die minder instructie nodig hebben zelfstandig aan het werk in een van de ruimtes. We hebben bij ieder lokaal een stilteruimte waar leerlingen kunnen werken die prikkelgevoelig zijn en/of behoefte hebben aan een rustige werkplek. Leerlingen kunnen in de klas werken als ze de veiligheid of ondersteuning van de leerkracht nodig hebben. Ook is er de mogelijkheid om te werken in de open ruimte, een plek waar leerlingen gestimuleerd worden om samen te werken.

Naast klaslokalen beschikt ons schoolgebouw over een inbandige gymzaal, een kooklokaal en een creatief lokaal. Na schooltijd vindt hier de buitenschoolse opvang (BSO) plaats. Deze wordt gegeven door medewerkers die tevens werkzaam zijn op LKO De Musketier. Buiten zijn er verschillende speelpleinen ingericht.

Leerlingvolgsysteem

Intake en OPP

In de intakeprocedure wordt het leerlingdossier opgevraagd bij de toeleverende school. De commissie voor de begeleiding onderzoekt vervolgens middels observatie, dossieranalyse en gesprek of wij kunnen voldoen aan de onderwijsbehoeften en zodoende een passende plek kunnen bieden voor de leerling. Wanneer een leerling wordt geplaatst volgt er een persoonlijk kennismakingsgesprek en stelt de commissie voor de begeleiding (CvdB) een OPP op. Het OPP wordt jaarlijks besproken en geëvalueerd met de ouders en waar mogelijk de leerling.

Monitoring

Op LKO De Musketier worden periodiek methode-gebonden toetsen en methode-onafhankelijke toetsen afgenomen. Ook vullen de leerkrachten en leerkrachtondersteuners jaarlijks een gestandaardiseerde vragenlijst in voor hun groep om de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen in kaart te brengen. Deze uitkomsten worden geanalyseerd door de gedragswetenschappers. De resultaten op cognitief en sociaal- emotioneel gebied worden besproken met de leerkracht(en), leerkrachtondersteuner(s) en onderwijskundig begeleider. De scores worden onder andere gebruikt om het ontwikkelingsperspectief voor het jaar erna op te stellen.

Evaluaties

De voortgang van leerlingen wordt gevolgd door de leerkracht, in overleg met de gedragswetenschapper en de onderwijskundig begeleider. Twee keer per jaar wordt deze voortgang met ouders besproken tijdens de oudergesprekken en één keer per jaar tijdens een ouder/kindgesprek. Daarnaast worden er voor iedere vakantie kindgesprekken gevoerd met de leerlingen, waarbij ze 3x per jaar nieuwe leerdoelen bepalen. Deze worden vastgelegd in het MijnRapportfolio. Ouders kunnen deze gesprekken maar ook 'trotsmomenten' tijdens de schoolloopbaan online inzien.

Externe begeleiding

Bij vragen omtrent de problematiek van de leerling of als de onderwijsbehoeften van de leerling het vermogen van school overstijgt, heeft school een adviserende rol bij het zoeken naar externe hulpverlening of begeleiding voor de leerling. Als dit wenselijk is zal er met het samenwerkingsverband en het zorgnetwerk gezocht worden naar een passende zorgaanbieder. Ook kan er samen met ouders, samenwerkingsverbanden en zorgnetwerk gezocht worden naar een passende onderwijs- en/of zorgsetting.

1.2 Extra voorzieningen

Fysieke ondersteuningsmaatregelen

De leerlingen volgen de lessen in de klas. Alle ruimtes zijn op dezelfde manier ingericht. Er wordt gebruik gemaakt van een digibord en een whiteboard. Het whiteboard wordt gebruikt als extra ondersteuning bij visuele informatie. Daarnaast wordt er gebruik gemaakt van time-timers, vaste werkplekken in de klas, open ruimte en kubus, stilleruimte, concrete en gevisualiseerde positief geformuleerde gedragsverwachtingen (wat mag wél) en een vaste dagplanning.

De school- en lestijden worden voor aanvang van elk schooljaar vastgesteld en blijven gedurende het schooljaar ongewijzigd, deze staan in de schoolgids. Het lesrooster blijft gedurende het schooljaar zoveel mogelijk hetzelfde. Er wordt een continuooster gehanteerd. Alle leerlingen hebben twee eetmomenten per dag met de leerkracht in de klas. In de grote pauze spelen de leerlingen met hun cluster een half uur buiten. Tijdens het buitenspelen is er altijd toezicht van een volwassene. Leerlingen mogen niet zonder begeleiding het schoolterrein verlaten.

Leerlingen uit leerjaar 1 en 2 zijn soms nog niet volledig zindelijk. Wij verwachten dat ouders ons zoveel mogelijk ondersteunen om hun kind zindelijk te maken. Eventueel zullen wij de schoolarts erbij betrekken om samen te kijken wat we nog meer kunnen doen om deze leerling hiermee te helpen. Vanaf leerjaar 3 moet de leerling volledig zindelijk zijn.

Ondersteuning voor leerlingen met dyslexie

De school hanteert een dyslexieprotocol. Dit betekent dat in het aanvankelijk lees- en spellingsonderwijs frequent getoetst wordt in de klas. Leerlingen die achterblijven krijgen gerichte hulp middels remedial teaching aangeboden. Gedurende dit proces wordt de leerling nauwlettend gevolgd in zijn/haar lees- en spellingsontwikkeling. Ouders worden gedurende dit proces geïnformeerd door de leerkracht en onderwijskundig begeleider. Wanneer stagnatie blijft optreden, wordt met ouders besproken of een dyslexieonderzoek wenselijk is. Is dyslexie vastgesteld, dan komt de leerling in aanmerking voor compenserende maatregelen, zoals extra tijd bij toetsen/lezen en het gebruik van een laptop (Kurzweil).

Ondersteuning voor bepaalde vakken

Onze leerlingen kennen vaak een bijzondere taalontwikkeling en begrijpend lezen is een lastig leergebied voor veel van onze leerlingen. Daarom besteden we tijdens alle lessen extra aandacht aan het leesbegrip. Dit doen we door terug te vragen wat leerlingen in een opdracht of uitleg gelezen hebben. Tijdens deze lessen leren we strategieën aan en besteden we aandacht aan de woordenschat. Bij taal en spelling werken wij met dezelfde methode die uitgaat van ontwikkelingsgericht onderwijs. Bij het thematisch werken wordt er aangesloten op de actualiteit en de belevingswereld van de leerlingen, waardoor leeractiviteiten betekenisvoller worden en uitnodigen om actief op onderzoek uit te gaan. Hierdoor wordt verwacht dat de kinderen meer betrokkenheid, plezier in taal en een brede ontwikkeling krijgen. Er zijn veel differentiatiemogelijkheden, wat passend is bij de differentiatie die nodig is bij onze leerlingen. Burgerschapsvaardigheden als presenteren, reflecteren en samenwerkend leren zijn tevens vaste onderdelen in de methode.

Samenwerking met externen

Veel van onze leerlingen krijgen tijdens of na schooltijd begeleiding vanuit een zorgorganisatie of hulpverleningsinstantie. Om de algehele ontwikkelen van onze leerlingen zoveel mogelijk te stimuleren wordt er voortdurend gekeken hoe we met onze zorgpartners aan deze vraag kunnen voldoen. Indien de situatie daarom vraagt wordt er intensief samengewerkt met verschillende zorginstellingen en hulpverleners zoals Centrum Autisme, Curium LUMC, Yulius, Youz, De Opvoedpoli, Gro-up, Prodeba, Inzowijs, etc. Op de locatie is

een samenwerking met Junis kinderopvang. Hierdoor kunnen leerlingen gebruik maken van buitenschoolse opvang (BSO) op de locatie. Daarnaast is er een dagdeel een kinderfysiotherapeut op locatie.

1.3 Onderwijskwaliteit

LKO De Musketier heeft een ouderklankbordgroep. De leden hiervan bespreken een aantal keer per jaar met de locatiedirecteur hoe zij als ouders de school ervaren. Op de agenda staat dan wat er goed gaat, wat ouders missen, wat er beter kan. Ook wisselen zij met de locatiedirecteur van gedachten over bijvoorbeeld het pestprotocol en het dyslexiebeleid.

Om de kwaliteit van de school goed te kunnen bewaken werkt de school met een kwaliteitsmanagementsysteem dat voor het speciaal onderwijs is ontwikkeld: de Kwaliteitsnorm Speciaal Onderwijs. Om het jaar zet school bij leerlingen, ouders en medewerkers een vragenlijst uit over hoe zij school meemaken. De vragen beslaan onder andere thema's als schoolklimaat, schoolgebouw, les- en werkinhoud, communicatie. De antwoorden worden anoniem verwerkt en geanalyseerd. De analyse vormt de aanzet tot verbetervoorstellen. In het andere jaar voeren we een interne audit uit, waarin collega's van andere locaties een dagje meekijken en ons feedback geven.

De Inspectie van het Onderwijs is belast met het onderwijstoezicht. Zij ziet erop toe dat de wettelijke voorschriften worden nageleefd en ze beoordeelt en bevordert de kwaliteit van het onderwijs. Hiervoor hanteert de Inspectie voor elk schooltype een onderzoekskader. Meer informatie over de bevindingen van de Inspectie van het Onderwijs is te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

De ondersteuningsstructuur van onze school

De begeleiding van de leerlingen is in eerste instantie in handen van de groepsleerkrachten en de leerkrachtondersteuners, zowel op cognitief als sociaal-emotioneel gebied. Zij maken de leerlingen immers het meest intensief mee gedurende de lesdag. De groepsleerkrachten en de leerkrachtondersteuners overleggen regelmatig met ouder(s)/verzorger(s) over opvallende zaken op school of thuis. Vaak gaat dit via de telefoon, per e-mail of via Microsoft Teams. Gesprekken op school zijn er in elk geval drie keer per jaar: de oudergesprekken. Dan bespreken de groepsleerkracht en de leerkrachtondersteuner met de ouder(s) e/o verzorger(s) de ontwikkeling van de leerling in brede zin. Er wordt dan gesproken over de ontwikkeling van de leerling richting het geplande perspectief. Bij deze ontwikkeling wordt gekeken naar cognitieve prestaties, maar ook naar de sociaal- emotionele ontwikkeling en verdere leergebied overstijgende competenties zoals de zelfgekozen doelen van de leerlingen bij het MijnRapportfolio en de 'trotsmomenten'.

De groepsleerkrachten en leerkrachtondersteuners worden ondersteund door een gedragswetenschapper en een onderwijskundig begeleider waarmee zij kunnen overleggen over sociaal-emotionele en didactische vragen. Verder ondersteunt de onderwijskundig begeleider ook bij het inzetten van passende hulpmiddelen voor leerlingen met dyslexie en dyscalculie.

Op LKO De Musketier is ook een schoolmaatschappelijk werker (smw) werkzaam. Ouders kunnen daar terecht met vragen over bijvoorbeeld een werkbare dagindeling voor hun kind. De smw'er kan ook een rol spelen in de toeleiding naar passende hulpverlening of toeleiding naar begeleiding voor leerlingen en/of ouders.

Soms zijn er vanuit school zorgen over de voortgang van een leerling die om een bredere kijk vragen. In dat geval wordt de ontwikkeling van een leerling besproken in de Commissie voor de Begeleiding. Dit is een multidisciplinair team van gedragswetenschappers, onderwijskundig begeleider, de schoolmaatschappelijk werker en de locatiedirecteur. De schoolarts van de Jeugd-GGD en teamleiders maken op uitnodiging ook onderdeel uit van deze commissie.

C. Onze ambities

Ons streven is dat leerlingen zich bij ons op school zo optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen, zowel op leren leren, sociaal-emotioneel als cognitief gebied. Dit willen we bereiken door onze leerlingen een veilige en gestructureerde leeromgeving te bieden en door nauw contact met ouders en hulpverlening te onderhouden. Wij hebben ons doel bereikt als onze leerlingen bij ons zo geland en gegroeid zijn dat ze qua kennis, vaardigheden én als persoon succesvol kunnen doorstromen naar hun vervolgbestemming en positief terugkijken naar hun tijd op LKO De Musketier.